

se continentem, & tamen populus murmurabat super cibum levissimum, inquitens, quis dabit nobis carnes? Unde a Deo gravissime puniti sunt.

Quanta obsequia, beneficiaque recepit Rex Saul a Davide, & tamen pro premio Saul modis omnibus allaboravit ad eum occidendum.

David salvavit habitatores terræ, & tamen eum volerunt tradere in manus Saul, ipsum persequi, & in mortem tradere cupientis.

Rex David misit nuncios ad consolandum Regem filiorum Ammon super interitum patris eorum, & tamen illi pro beneficio & honore reddiderunt nuncios contumeliam & vituperia.

236. *Causat adversitates, penuriam, morbos.*

Ezechias ideo agrotavit, quia post victoriam gratias non egit. S. punct. 156. fol. 505. M. conc. 23. ass. 1. n. 7.

Deus talis est erga nos, quales nos erga ipsum: ideo ait Bernardus: *Ingratitudo exsiccat fontem pietatis.* Unde saepe infortunia, penuria, morbi? quia gratias non fuisse. S. p. 156. f. 506.

Paterfamilias servum non oburgavit propter debita decem millium talentorum, sed propter ingratitude, & propter hanc tradidit eum tortoribus. S. p. 156. f. 505. M. conc. 17. ass. 2. n. 5.

Joseph Egyptum in fame conservavit, novus tamen Pharoa Israelitis persecutus est, imo Egyptii fecunditatem idolo suo Serapidi adscriperunt, ideo merito a Deo terribilibus plagis puniti sunt. C. Gen. 41. & Exod. 1.

Qui variis adversitatibus in corpore, anima, aut fortunis premuntur, recogitent & examinent se, an non Deo, parentibus, aut benefactoribus fuerint ingrati: Dicit enim Deus: *Qui reddidit mala pro bonis, non recedet malum de domo ejus.* Item: *Ingrati spes tanquam hybernales glacies contabescet, & disperiet, tanquam aqua super vocat.* Atque in hunc sensum ait S. Bernardus, *Ingratitudo est beneficiorum perditio, siccat sibi fontem pietatis, & rorem misericordiae.*

Si Rex misero cuidam quotannis liberalem pecunia summam attribueret, ille autem hanc summam omnem in venenum, & arma expenderet, quibus Regem e medio tollere cogitaret, nonne mereretur Regis liberalitate privati, & supplicii atrocissimi affici? Ita puniri merentur, qui Dei dona in ejus injuriam vertunt.

237. *Abutitur beneficiis in injuriam benefactoris.*

Seneca ait: Ingratus est, qui beneficia non reddit, ingratusque, qui oblitus est. Quid igitur ille, qui beneficiis abutitur in injuriam benefactoris? ille bonum ingenium usurpat ad ineptias: ille sanitate in decumanas potationes, ille divitias in luxum &c. Quid mirum si Deus auferat? S. punct. 156. f. 506.

Sicut nebula, aut vapor terræ, postquam a sole elevatus est, tonitruis, & fulminibus terram fatigat: ita multi ingrati homines, postquam ad majorem fortunam evecti sunt, contra benefactores vituperant, & tempestates excitant.

Mare recipit dulces fluminum aquas, illasque amarulenta facit: quinimo fluminibus sua nomina admittit, ita ut in mari desinant vocari Danubius, Rhenus, Sequana, Bœtis &c. Ita multi ipsa beneficia ab aliis accepta in eorum amaritudinem detorquent, & si possunt, illorum nomina obscurant.

Rex David recepit Absalonem in gratiam, & pereperit ei super homicidio fratris. O quantas gratias debebat Absalon parenti! & tamen nactus libertatem furxerit, & rebellionem consavit contra Patrem.

Dominus Deus evexit Jeroboam supra decem tribus populi. Et tamen ille libidine domandi elatus, potestatem omnem a Deo acceptam adhibuit contra Deum, ut nempe populum averteret a cultu Dei.

Deus dedit Hebræis gratiam & facultatem auferendi Egyptiis aurum, argentum, & omnia pretiosa, illi autem ex his spoliis constraverunt sibi vitulum aureum, quem pro Deo adoraverunt.

PARS TERTIA.

De Peccatis Alienis.

PECCATA ALIENA.

238. *Quid sint, & quomodo committantur?*

Sunt illa, quæ licet aliorum manibus, operaque perficiuntur, nobis tamen merito imputantur, nostrasque conscientias coram Deo reas constituunt. Quamobrem monet Scriptura: *Ne communiaveris peccatis alienis.* Et David

rogat: *Ab oculis meis munda me, & ab alienis parce servo tuo, &c.*

Vocatur aliena, quia ab aliis quidem committuntur, nobis tamen propter aliquam cooperationem aut complicitatem coram Deo imputantur. Loquamur a simili: Ponamus præaltam rupem in montibus, tonitru aut fulmine solvi! labitur illa, in decumanas potationes, ille divitias enim anfractus, & declivia in subjectam vallem devoluta, saxa & lapides secum vehit, simulque arbores sternit, & in subjecta valde domos, pagosque, unaque homines & pecudes non sine terribili fragore obrerit, & eadem ruina contumulat. Sic habet se peccatum Christiani hominis in eminenti gradu constituti v. g. Principis, Magistratus, aut Patrifamilias: non solus cadit, sed pravitate exempli alios quoque, præsertim subditos in idem aut simile scelus trahit. Hæc subditorum peccata, respectu Principis dicuntur aliena: quia licet non sint ab illo personaliter commissa, sunt tamen in alius ratione scandalosa causata, adeoque coram Deo primo peccanti imputata. Hinc penitens David rogavit Deum: *Ab alienis parce servo tuo;* quia in inferno non tantum cremantur peccata propria, sed etiam aliena.

Deus minatur: *Visitato super omnes, qui induiti sunt veste peregrina:* Aliqui vestem hanc intelligunt eam, qua idololatæ utebantur in cultu idolorum; unde Judæi hanc vestem induentes ipso habitu se profitebantur cultores idolorum, sicut qui pileum flavum induit Romanus, profectur se Judæum, aut qui turbanum, Turcam. Theodoretus per vestem peregrinam intelligit alienam, furto acceptam. Alii proprie per vestem peregrinam intelligunt illam, quæ non est Judaica, sed Egyptia, Philistæa, Tyria &c. Sic visitantur, & puniuntur, qui non vestuntur veste Christiana in Baptismo accepta, sed peregrina peccatorum, puta veste superbiæ, avaritiæ, luxuriæ, gulae & aliorum scelerum, quorum se consensu, suggestione, laudatione, aliisque modis participes reddunt, &c.

SUADERE PECCATUM.

239. *Est peccatum proorsu desolabile.*

Caiphas, Achitophel, Jezabel, Herodias, consilio concurrerunt ad occisionem, hi lucernas gerunt, ut Christus capiat in hortu olivæ. B. Ser. 38. n. 9.

Creavit fabrum sufflantem in igne prunas: status solium est suggestio vetularum, quæ sunt quasi sufflatorum diaboli, ait Joannes a Sancto Geminiano. B. Ser. 28. n. 10. n. 36.

Robora per consilium juvenum, Mandantur per consilium Balaam, Ammon per consilium Jonadab, Absalon per consilium Achitophel, Eva per consilium Dæmonis in peccatum inducuntur. Sanchez 6. par. c. 4. f. 693.

Eudoxia ex infanti femina ad magnam vitam clausuræ sanctitate conversa fuit, quam cum Philostratus ejus amator sub specie Monachi pervertere tentat, ille repentina morte occisus, ab illa ad vitam revocatus fuit, eamque deatentata malitia veniam rogat. R. 1. par. mir. 10.

Quæres, quinam hoc peccato delinquant? Respondeo 1. Qui alius pro reparanda velleudine superstitiosas artes suggerunt. 2. Parentes, qui filios ad nefas hortantur, prout Herodias hortata est filium, ut peteret a Rege caput Joannis Baptistæ. 3. Mulieres, quæ scandaloso vestitu utuntur. 4. Qui sine sufficienti scientia ad officia sele intrudunt, cum periculo damnificandi proximum in vita & bonis. 5. Judices, & Consiliarii, qui causas partium non satis discurrunt, cum damno proximi sententiam ferunt, prout fecit Caiphas contra Christum: Expedi, ut unus moriatur pro populo. 6. Avari, seu interestati, qui sui tantum marfupii lucrum captantes, principibus varias ad inventiones promungendis subditis suggerunt. Væ istis omnibus, quia, dum forsari ex peccatis propriis non cessent perituri, pereant ex alienis.

Deus Legem tulit ad salvandas animas; hi autem Legem Dei destrunt, ut animas perdant! Quid sit? Theodosius pro bello, quod contra Maximum decreverat, novas exactiones indicit, quibus irritati Antiochenes Statuum Imperatoris dejectam in fumo & luto per plateas rapabant: Ea injuria ita exacerbavit Imperatorem, ut missis exercitibus eos gravissime puniret. Domus publicæ clauderetur, complices in carcerem conjeci bonis omnibus spoliabantur, multi carnisici traherentur. Si iste Imperator tam severe ultus est injuriam suæ imagini illatam, quantum ulciscetur Deus injuriam, quæ anima ejus imago in peccatorum fordes profertur, &c. D. 6. 38.

Huc referuntur, qui alios in peccando instruunt, quos S. Basilus vocat pestilentes, utpote qui in alios etiam pestem.

stem suam transferunt: sunt aliqua peccata ut morbus communis, qui sine contagio soli agrotanti nocent: alia sunt ut pestis, quae venenum etiam aliis aspergunt, & late propagant. Vt illis, per quos innocens juvenis pervertitur! Beatus Vir, ait Psalmista, qui in cathedra pestilentia non sedit: Ubi Bernardus: Sedet in cathedra pestilentiae, qui docet exemplo aut fassione. B. fer. 36. n. 11.

Ignis Babilonicus combussit eos, qui ignem incenderunt: ita infernuret eos, qui incenderunt ignem lasciviae, invidiae, aliorumque scelera. B. serm. 50. n. 26. Serm. 72. n. 16, 17, &c.

Qui innocentem consilio, aut instructione peccare docet, vt illi! Juvenis in turpissimo sodomitico peccato seductus, in mortis articulo terribiliter clamat: Vt illi, qui me seduxit. E. Docere n. 3.

240. Maxima mala post se trahit.

Homicida occidens parentem tenetur orphanis sustentationem praestare, quam a patre & quamdiu expectare poterant. Similiter qui animam pervertit, tenetur Deo compensare lucrum cessans, & damnatum emergens. Et si anima illa damnatur, eheu! quis damnum compensabit pro blasphemis infinitis, &c. P.p. 2. dif. 11. n. 8. Confiliarius Parisiensis suavitati Regi, ut de omnibus comestibilibus, quae in foro venderentur, obolum instar gabellae acceptaret. Videns dein quantum damnatum pauperibus scississet, cum non amplius posset invalidare legem, petiit, ut in cloaca illius ipsius fori publice sepeliretur. Ardias in expl. praec. 7. Instr. n. 7.

Famuli in aula Julii II. Pontificis Maximi castaneas sub calidis cineribus coquebant, easque ferreis instrumentis extractas comedebant. Id cum simia curiosus observasset, advocatis famulis, castaneas comedere desiderans, ubi ferramentum extradorium non reperit, selem in foro jacentem arripuit, ejusque pedem extrahendis castaneis pro ferro adhibuit, metuens, ne suum ipsa pedem utiaret. VV. art. disc. font. 29. Ex. 11. Sic multi qui flagitium per seipsum perpetrare non audent, aliis executionem suadent: verum coram Deo suum & ipsi pedem pessime adurunt, id est, conscientiam lancinant.

Qui suadet peccatum proximo damnosum, tenetur compensare damnum fassione causatum, & nisi id fecerit, aeternam damnationem non effugiet. Deinde sibi ipsi foveam fodit, quam akeri

struxit; nihil enim Deo familiarius, quam utensem alteri eusum in caput auctoris retorqueat. Si Aulicus Amman in furcam actus est, quam Mardochoo erexit. Sic artifex Phalaris in aeneo tauro, quem ad excarnandos Christianos ex aere conflavit, primus exustus est. Sic perditionis reus, qui Ecclesiae asylum negaverat, primus ad capitale supplicium extractus est, &c. Florim. Raymond. l. 7. de ortu, & prog. haer. c. 17.

DERIDERE VIRTUTEM.

240. Coram Deo summe detestabile.

Deus maxime infensus erat Amalecitis, quia pugnant contra Israelitas, quorum tamen consanguinebant. Si infidelis rideat probum, tolerabile est, sed Christianus ejusdem sanguinis confors non sine enormi crimine deridet virtutem: Abulensis ait: Amalecitas fuisse primos, qui contra Israel pugnarunt, & sic fere caecarunt, ut Israeliticam in Aegyptum deriderent: tu tuo rursus causas, ut animam nequam ad Aegyptum &c. B. Ser. 37. nu. 29. Vide Titulum: Mundus. B. fer. 58. n. 27.

Bernard. ait, derisionem Virtuosiorem esse gravius peccatum, quam Decidendum. B. serm. 67. n. 9. 10. Serm. 72. n. 18.

Siquis dicat, ejusmodi irrisiones tantum esse jocos, respondeo, si ex joco aqueductum sufflamines, qui in urbem tendit, quid malorum eveniet? molendina impediuntur, fctis, & fames exurgit: ita a pari. B. fer. 37. n. 30. & seq.

Quid mirum, quod Mundus, una cum carne & demone, reputetur inter inimicos Dei? nihil enim familiarius mundo, quam deridere virtutem.

Cum Carol. V. Imperator regno se abdicaverat, indicibile est, quam per varias cryles hoc factum fuerit fugillatum: aliqui spargebant id factum fuisse ob impatienciam morborum. Alii quia formidabat felicitatem Henrici Regis Gallorum. Alii dicebant esse desperationem, quia Divodurum (vulgo Meez) expugnare non poterat. Alii putabant fieri ex ambitione, ut videlicet mundo ostenderet, se non solum posse expugnare, sed etiam contemnere regna. Alii denique dicebant esse remorsum conscientiae ob expugnatam Romanam & captivatem Christi Vicarium. D. 3. 36. Sic fiet qui non vivit ad genus mundi, taxatur, fugillatur, pro simplici, & absurdo habetur, &c.

241. Gra-

241. Gravissime puniatur a Deo.

David fugit Absalonem, non quia timuit, sed quia indubitanter credidit, eum suo suis oculis Interiturum, quia nempe fideles subditos perverit: ita sine dubio puniatur a Deo, qui fideles animas via irrisione a Deo averunt. M. conc. 34. ass. 1. n. 3.

Deus praecipit, ut si quis hominem lapide, vel idu laedit, percussor omnem damnum faciat, non tantum medicorum, sed etiam lucrum cessans: supra quod Diez: Si sceleratus homo aliquem in aliquam egritudinem spirituales incidere fecerit, per solvet non solum illa scelera, quae alius commisit, sed omnia, quae ipse lucraturus erat, si in peccato non esset. B. Ser. 37. n. 32.

Quidam sacrificulus gentilis ritus Catholicorum iustificans, & superpelliceo indutus ironice baptismum praedicans a milite putatur esse verus Catholicorum Sacerdos, & lancea confoditur. R. cent. 3. mir. 32.

Cum S. Projectus cum fratribus die Paschae jejunaret, ab aliquibus risu habitus fuit, qui cum moniti a risu non abstinere, corruente solario obtriti sunt. E. Verbo Abstinencia ex. 10.

MANDARE PECCATUM.

242. Quomodo fiat & quantum noceat.

Hujus peccati reos se faciunt, 1. Reges ac Principes per bellum injustum, quo innumeri miserabiliter trucidantur. 2. Vindictae studiosi, qui executionem ultionis alteri demandant, aut mercedem offerant. 3. Parentes, qui filios rixari, decipere, furari jubent, estque ad quaevis scelera occasiones praebent. 4. Domini & Patres-familias, qui famulos, & famulas in emendo, vendendo ipsique mercibus fraudem facere mandant, instruuntque. Haec peccata duplicem semper animam letaliter vulnerant, mandantis, & mandatum exequentis.

Rex David occisor & latro fuit Uriz, etiam non propria manu illum occidit, sed per mandatam Duci Joab datum illum sustulerit. Rex impius Herodes fuit latro infantum, quos a bimato & infra, ex odio Christi Domini interfici iussit. De eo dicitur: Occidit omnes pueros, non per se, sed per satellites & li-

D. Claus Spicil. univers. Pars II.

Pilatus, etiam manus laverit, & milites procellatus sit: Innocens sum a sanguine justis hujus! tamen quia iniquam sententiam scripsit, & Christum crucifigat iussit, occisor & latro illius fuit. Neque obstat, quod manus ipse crucifixioni non admovent; quia per alienas manus clavos, & malleos arripiens Christum crucifixit, &c.

LAUDARE PECCATUM.

242. Facit peccatorem audaciorum in malo.

Sanctus Cyprianus ait, qui peccantem blandimentis adulantibus palpat, peccandi fomitem subministrat. B. Ser. 36. num. 13.

Apud crudele sacrificium Moloch, ne parentes audirent lamenta infantum, flamine fecerunt musicam, ita adulatores faciunt musicam, ne peccator audiat clamorem conscientiae. B. Ser. 36. n. 14. Serm. 46. n. 15.

Ejusmodi sunt, 1. Parentes, & praecipue Matres, qui filias ad omnem vanitatem prones de sua venustate laudant, sique sub ad vanos ornatus & illecebras subministrant. 2. Illi qui vitia sub nomine virtutum celebrant, iudicant fortitudinem, impudicos sales jovialitatem, avaritiam frugalitatem vocant. 3. Praecipue aulici, & parastae, qui principum dicta, facta canonizant, eaque omnia, ut sint pessima cum applausu & adulatione approbant.

Quare hodie tam pauci aut nulli inveniuntur Sancti Reges & Principes: Respondit Carolus VIII. Galliarum Rex mortuus; quia ab adulatoribus se pervertit, & in nefas abripi sumunt.

Rex Herodes quondam ipse coram Caesare in theatro comico comparuit, auro, & adamantibus fulgens, ubi ab applausu populi aggregulantis ita fuit elatus, ut se Deum crederet, & adorari volerit. Verum paulo post pediculari morbo exinctus, miseritimum se hominem expertus est. Idem expertus est Henricus Rex, qui ab adulatoribus inflatus, Deo, Deique in terris Vicario se opposuit, sed tandem una cum VVilhelmo Episcopo, qui Regem in sua obstinacia firmabat, misere perit. Lucian. Montifon. p. 3. cont. 75.

Quid frequentius, quam quod laudatur peccator in desiderii animae suae, & iniquus benedicitur,

DEFENDERE PECCATUM.

243. Confortat malos in malitia.

ID quod tunc fit, cum factum iniquum contra conscientiam verbis, aut scriptis excusamus, & iustificamus; contra hoc Propheta: *Ve! qui dicitis malum bonum!*

Qui hujus malitiae reos se faciunt, peccatores in malo confortant, & similes sunt Judaeis, qui suo clamore Barrabam abolverunt, & Christum condemnarunt. Item similes sunt Pharmacopoeis, qui pyxidi venenose nomen superferberet: *Salutaris theriaca.*

Hoc peccatum maxime committunt 1. *Heretici*, qui falsa dogmata, contra agnitam veritatem, pertinaciter defendunt. 2. *Parentes*, qui accusationes contra malitiam filiorum sibi delatas non audiunt, sed continuo illos excusant. 3. *Adulatores* & aulices, qui fas & nefas Dominorum suorum, & facta injustissima approbant. 4. *Causidici*, & *Procuratores*, qui causis iniquissimis patrocinantur, & falsis juramentis, ac testimoniis veritatem opprimunt, quae testis est abominatio apud Deum. S. Athanasius, S. Goar, S. Narcissus, S. Stanislaus Episcopus, alique gravissimi criminis accusati, malevolorum damnabili astituta fuissent condemnati, nisi miraculo per Deum fuissent delenti. *Ve! ait Deus, qui iustificatis impium pro muneribus, & justitiam iusti auferitis ab eo, &c.*

GLORIARI DE PECCATO.

244. Facit alios audaciores in malo.

Seneca ait: *Tunc consummata est infelicitas, ubi turpia non solum delectant, sed etiam placent.* Oza a Deo punitus est morte repentina, quia post agnitionem suam errorem arcam lapsuram in curru tenuit, quod est quali confirmare errorem. Qui gloriantem audit de peccato, magis magisque perdit peccati timorem: hinc Gregorius: *Quod licitum suspicatur in eo procul dubio multipliciter negligitur.* B. ferm. 36. n. 25. & 16.

Christus patiens, captivatus in horto primo ductus est ad Annam. Nihil pertinebat ad Annam iudicare de causa Christi, sed hoc factum est ex mandato Judae proditoris, tum quia domus Annae fuit in via ad Caipham, tum quia Sacerdotes & Pharisei solutionem proditoris illi

assignarunt apud Annam, ut igitur Judas demonstraret se pro pecunia promissa officium suum bene peregrisse, captivando Christum, qui iam una aut altera vice, in templo & alibi manus Judaeorum miraculose evalerat, fecit, ut a turba filiorum Christi primo duceretur ad Annam. *Cofferus de Passi.* O quam multo pretio conducti cooperantur ad peccatum alterius, & putant se rem egregiam perfecisse.

CONNIVERE PECCATUM.

245. Confortat, & propagat scelera.

Jacobus Rex Arragoniae impudenti feminae adhæsit Berengaria. Ejus Confessorius S. Raymundus de Pennafort graviter interdixit Regi, minatus etiam se aula abiturum, nisi feminam dimitteret. Cum non sequebatur emendatio, S. Raymundus, cui nulla navis ex interdicto Regis admittebatur, pallio mare trajecit. R. cent. 2. par. 1. mir. 43. Sic fugiendum potius cum periculo vite, quam dissimulandum peccatum, praefertim iis, quibus correctio peccatorum ex officio incumbit.

Hoc peccatum committitur 1. ab iis, qui in Senatu, aut publicis negotiis contra justitiam ex timore aut respectu iniquae opinioni suo voto accedunt. 2. *Conjuges*, qui uxoris, aut filiorum suspecta consortia sciunt, nec impediunt, immo complacentiam ostendunt. 3. *Domini*, aut *Patres-familias*, qui famulorum iniustitias non compeunt, sed potius fovent, &c. Hi omnes sunt muti canes, non audientes latrare; sicut enim canis, qui semper obmutescit, & fures ad latrones non allatrat, potius nocet, quam prodest domui; ita illi, qui filiorum, & domesticorum vitia tacendo, & quasi dormiendo dissimulant, Deo, ejusque gloria haud parum nocent, seque gravissimae culpae ac poenae reos constituunt.

Mater S. Mariae de Ognies aeternum damnata est: id ubi in spiritu vidit Sancta Filia, interrogavit Christum causam damnationis, & ab illo audit. Perisse matrem, quia inter domesticos multa peccata permisit, nec debito rigore illis sese opposuit. *Jac. de Virg. in Vit. l. 3. c. 11.*

Sed quomodo opponere se quis debet peccato? Ven. P. Thomas de Turrecremata Ord. S. Dominici eo tempore fuit Regis Hispaniarum Confessorius, quo Judaei per totum regnum innumerabili multitudine invalescentes, subditos usu-

TACERE PECCATUM.

247. Foves, & nutrit impietatem.

Cum Henricus D'Esfiar, dictus alios Quinque Martius Regis Ludovici Intimus, ut Cardinalis Richelii potentiam supplantaret, cum Hispanis Galliae inimicis colladeret, eam conspirationem amico suo Augusto de Thou confidenter aperuit, & ab eo sincerissime demoustravit. Postliminio re Regi prodita non tantum Quinque Martius, quia perduellionis reus habitus fuit, sed etiam Augustus de Thou decapitatus fuit, quia tacuit, & rem Regi non prodidit. *Theat. Trag. hist. 36. n. 32.*

Cum Israelitae urbem Jerichuntinam expugnassent, severè praecipit fuit, ut nemo militum de præda urbis quidquam fieri proprium faceret. Hoc mandatum prævaricatus Achan, & singulari Deo Providentia proditus, dein ab exercitu lapidibus obrutus est, imo non ipse solum, sed & uxor & filii ejus cum ipso: cur autem uxor & filii innocentes! Non fuerunt innocentes; quia res ablatas occultarunt, ipsumque furtum supprefferunt.

Qui periculolum carcinoma, aut morbum pestilentem occultat, grande malum & sibi & aliis causat, quia illud latius serpit, & tandem immedicabile fit: ita occultum proximi scelus, cum Superioribus, qui mereri malo possent, & deberent, non mature proditor, semper augetur, & tandem incorrigibile fit.

Dominus Deus præcipit: cum videris bovem aut asinum fratris tui in via concidisse, ne tardes illum sublevare. Quanto magis igitur succollendus est proximus, cum in peccatum incidit.

Canis latrat pro Domino: quanto magis Patres, Superior, Concionator, Pastor latrare debet pro Deo contra lupum diabolum, cum agitur de salute animarum. 3. Qui alios ad decumanos haustus, & ebrietatem quasi cogunt. 4. Qui inter conjuges variis futurationibus zelyptiam incendunt; &c. Sic uxor Jobi illum in afflictione ad blasphemandum Deum provocabat. 5. Qui alios aulias ad luxuriam invitant. Infelix Salomon, olim Deo pergratus, per impudicas mulieres adeo depravatus est, ut etiam gazillum idola adoravit, &c.

Hæc taciturnitas in multis casibus vergit in ruinam multarum animarum: 1. Nonnunquam fit in consortio hominum, ut impudens blatero turpissima verba contra pudicitiam, detractoria contra

V. 4. ho-

ris & fraudibus emungebant. Huic malo intimis perspecto Rex remedium daturus iussit omnes Hebraeos e regno ejici & expelli. Verum isti Ministros Regis pecunia corruperunt, iisque pro rescissione sententiae triginta aureorum millia obtulerunt. Id ubi innovit Ven. P. Thomæ, Crucifixi imaginem manu tenens irrupit in Consilium aulicum, coram Rege iniqui, Judas proditor triginta argenteis vendidit Christum, vos vendere illum cogitatis pro triginta millibus, novi proditores! Et ecce! hæc inductiva adeo commovit cor regium, ut sententiam ejektionis de novo confirmasset, omnesque Judæos e regno exesse iussit. *Lucian. Montisfont. p. 3. conc. 76.*

IRRITARE AD PECCATUM.

246. Quanta post se trahat scelera.

Mulieres Median pellexerunt populum Israel ad nefas, ita ut dein a Deo graviter fuerint puniti. B. Ser. 27. nu. 17. 18.

Lucifer ideo vocatur *Princeps* tenebrarum, quia alios Angelos post se ad tenebras traxit. B. Ser. 27. n. 24. Ser. 58. n. 26. 27.

Hunc in modum mulieres lascivo habitu pellicunt ad peccatum. B. Ser. 28. §. 4. Alii malo exemplo. B. Ser. 28. §. 5. Ser. 34. §. 1. Ser. 35. n. 2. 3.

Hic etiam impingunt pictores, qui impudicis picturas conficiunt, poetae qui tales cantilenas componunt, institores, qui has picturas, & cantilenas vendunt, item illi qui eas decantant; his enim actionibus omnibus videntes, & audientes ad peccatum provocantur.

Hoc peccatum maxime committunt 1. *Filii* immorigeri, qui parentes ad iracundiam, & juramenta provocant. 2. *Petulantis pueri*, qui fenculos, aut simplices ad furorem, & blasphemias excitant. 3. *Qui alios ad decumanos haustus, & ebrietatem quasi cogunt.* 4. *Qui inter conjuges variis futurationibus zelyptiam incendunt;* &c. Sic uxor Jobi illum in afflictione ad blasphemandum Deum provocabat. 5. *Qui alios aulias ad luxuriam invitant.* Infelix Salomon, hæc adeo depravatus est, ut etiam gazillum idola adoravit, &c.

honorem proximi, aut blasphema contra Deum effusar, & nemo est, qui fecerit linguæ se opponat. 2. Quis in domo vitium luxuriz, aut injustitiz, non nisi uni vel alteri notum, qui tamen tacet, reos non dehortatur, nec parentibus, aut Superioribus indicat, dicens apud semetipsum: Quid hæc ad me? nolo aliena falligine denigrari, &c. 3. Nonnunquam tale vitium in tota communitate crebrescit, & nemo loquitur, omnes tacent! cumque conscientia arguit, respondet, velut Cain respondit Domino interroganti, *Ubi est frater tuus Abel?* respondet, inquam, *Nunquid sum eius frater mei?*

Hanc taciturnitatem ægerrime fert Deus, & luculentis etiam suppliciis plectit. In prælio illi, quo Israelitis a Philistæis fusi sunt, Rex Saul, & filius etiam Jonathas interierunt. Quod Saul perierit, mirum non est, quia multis peccatis Deum offendit. Verum cur etiam occubuit Jonathas innocens Princeps? S. Isidorus putat illum occubuisse, quia Patrem dum pythonissam impie consuluit, ab hoc peccato non cohibuit, sed tacuit. Hæc taciturnitas fuit illi causa mortis.

O quanta sollicitudine laborant Sancti ad impedienda peccata proximi, scientes mercedem, quam Deus promisit verbis illis: Qui peccatorem converti fecerit ab errore via suæ, salvabit animam suam, & operiet multitudinem peccatorum. S. Hieronymus, cum ob austeritatem verborum, qua in vitia invehebatur, peccatores illi mortem minitabatur, dicere solebat: *Mori passum, tacere non possum!* S. Vitalis prostituti pudoris feminas pecuniis, dapibusque aluit, ea lege, ut a damnabili questu abstinerent. Idem fecit S. Joannes de Deo, aliique Dei famuli. Ipse latro in cruce focii sui blasphemias, jam cum morte iactans corripuit, quod Christo Domino adeo placuit, ut ea die Paradisum illi approximerit, &c.

CONSENTIRE, SEU PARTICIPARE DE PECCATO.

248. *Aliena malitia participans reddit.*

Id maxime contingit in materia iustitiz, 1. si quis cum furibus, & raptoribus conspiciat, illis hospitium præbet, res furivas occultat, aservat. 2. Ad iura consilium loci, temporis suggerit, viam ostendit, scalam applicat. 3. Legitime in-

S. Isidor. 2. 130.

Jac. 5.

S. Hieron. l. 1. ad Jo. Ross.

terrogatus furtum non prodit, sed negat. 4. Res furtivas distrahit, vendit. 5. A furibus res ablatas emit, aut iniustas accipit. O quam sollicitus fuit S. Tobias, cum hædulum in domo sua balare audiret, clamans: Videte, ne forte furtivus sis.

An ergo rem furtivam acceptare, aservare, aut emere non licet? Non licet! restituenta est Domino! Cum Propheta Danieli Regi Balthasar arcanam Scripturam interpretatus est, Rex illi insignia auri & argenti præmia obtulit: verum non accepit Daniel! Quare non? quia forsitan erant de aureis & argenteis vasibus, quæ Pater ejus et templo Jerosolymitano, furto asportaverat.

Præterea consensu alienam malitiam participat, qui maligno aliorum consilio conspirat: Sic Saulus reus fuit lapidationis S. Stephani, quia in necem ejus consensit, & lapidantibus vestimenta custodivit.

PARS QUARTA.

Peccata capitalia cum filiabus.

Superbia.

249. *Est vitium periculosissimum anime.*

Avones cum in juventute madescunt moriuntur. Cum crissam producere incipiunt, languent & agrotant. VV. art. disc. font. 48. ex. 1. Ita superbi nihil sufferere possunt, & cum prospera fortuna caput erigant, animo languescere & agrotare incipiunt, ac in alia etiam seclera cadunt.

Nemo magis a dæmone decipitur, quam superbus. Quidam Valens de suis meritis præsumptuosus putabat se Angelorum ministerio iuri, & fuisse dæmones, qui illi serviebant. Quondam cum noctu acum perderet, dæmon sub specie Angelus lucis illi lumen attulit. Macarium Superiorem suum despexit, inquiens, quod ejus directione non indigeret. Cum multitudine Angelorum illi appareret, jubens ut Christo adventanti obviam progrediretur, cella egressus, dæmon sub specie Salvatoris adoravit. Demum in vincula datus, extra Monasterium ejusclusus. E.

Superbia n. 2. Sicut folium frustificat in arbore viridi. Homo comparatur folio; sicut enim

Tab. 27

Dan. 5.

Eccle. 16. v. 19.

enim arbor, quo magis foliis superbit, tanto minus fructum facit: ita homo, quo magis externo splendore studet, tanto ineptior est ad bona opera producenda. C. in Eccle. 14. v. 19.

Apologus Ætiosi est de asino & leone: Cum asino gallus aliquando pascabatur, leone autem asinum aggresso, gallus exclamavit, & leo, (ajunt enim galli vocem timere) fugit. At asinus ratus leonem propter se fugere aggressus est leonem: ut vero procul hunc persecutus est, quo non amplius galli vox perveniebat, conversus leo devoravit asinum: Hic vero moriens clamabat: *Me miserum quod dementem, ex pugnacibus non natus paventibus cuius gratia in aciem iravi!* Asinus hic denotat stolide præsumptuosos, qui ex superbia involant in officia, quibus pares non sunt. C. Eccle. c. 6. v. 3.

250. *Eius signa, ac indicia.*

Inhære pertinaçiter suis opinionibus: aliorum consilia spernere: affectare laudes aliorum, aut procurare tristitia de laude aliorum, aut prælatione: conqueri de ingratitude: suo gradu non contentum vivere: omnem occasionem captandæ gloriolæ querere: immodice lætari de bono successu negotii in oculis hominum gessi, econtra de malo tristari. Sanch. 7. p. c. 2. fol. 894. & seq.

Quidam ex fastu, cum ex humili fortuna evescti sunt, mutarunt sua insignia & nomina: sub Ferdinando II. quidam nomine *Biterkraut* rogavit Cæsarem, ut sibi nomen mutaret: subivisti Cæsar ait: que si non vis vocari *Biterkraut*, vocare mea pace *Sauerkraut*. Augustus in infantia vocabatur *Thurinus*, dein nomen assumpsit *Augustus*: Zeno vocabatur *Ariomessus*, Eudoxia vocabatur *Athenais*, Olympias vocabatur *Mirtalis*. Græci passim mutabant sua nomina, sic *Callimachi*, *Pomponii*, *Lati*, *Asii Sinceri*, sunt fista nomina. Hodiedam haud minor est superborum stupiditas: qui vocatur *Beck* scribit se *Pistorium*, qui vocatur *Schneider* scribit se *Sartorium*, qui vocatur *Bluem*, scribit se, de monte *floorum* &c. D. 4. 99.

Severus Solpitius erudite describit, in quas vanitates statim erumpat, qui ab humili gradu ad altiora ascendit: dilatata phylacteria sua, ab omnibus vult honorari, ad splendorem exornat vestes, supellestem &c. D. 6. 67. Etiam in rostratis, & scapulari cluget superbia.

Libenter audire adulationes, indignari veritati. Corys Rex Thraciz delirè sibi imaginabatur, se nuptias celebrare cum Minerva: finito ergo pretioso convivio misit alicuium in interius conclave, exploratum, an Minerva jam adventisset: ferentis nuntium nondum adventisse, jactulo cor transfixit: Misum alterum, & eadem nuntiantem itidem occidit. Tertius aliorum infortunio cautiore illustrè stultescit, retulicque adventisse Minervam, interim dum Rex inquirat, fuga se subducit D. 11. 95.

251. *Semper conjunctionam habet stultitiam.*

In Hebræo Textu legitur: *In Angelis suis reperit stultitiam*: Qualis hæc stultitia? quia Lucifer præse voluit. M. conc. 15. abs. 1. n. 7.

Sapor Rex Persarum vocavit se Regem Regum, Principem syderum, fratrem solis & lunæ, nonne stolidus fuit? Menocrates Medicus hæc unam mercedem ab his, quos curaverat, petiit, ut cum Joanne diceretur: Hinc scripsit ad Regem hoc titulo: *Jupiter Menocrates Agellus Regi salutem*. Cui Rex vicissim: *Agellus Rex Menocrati sanam mentem*. Nestorius Hæreticus arrogantia tumens promisit in concione populo, se cuique cæcum daturum. Domitianus Imp. primus fuit, qui se Dominum ac Deum vocari iussit. C. Exod. 9. v. 9.

Superbia vocatur stultitia; sicut enim humilitas est sanitas animi, ita superbia est ejus infantia; quia humilitas est veritas, superbia autem est vanitas, falsitas, vanaque de se opinio. C. Eccle. 6. v. 3.

In schola Christi quid posset esse stultus, quam humanas laudes inordinate appetere iisque vane delectari: Honores & dignitates querere: Sanctitatem & iustitiam sanæ cupandæ gratia simulare: Insolenter sibi attribuire, quæ non conveniunt: Mente inaniter intumescere: Elato corde aliquid ultra vires atentare: alios arroganter contemnere. Nunc iudicio suo æquo & pertinaçiter inhære. Discordias cum aliis gerere: Nolle se aliis subjicere: Acceptum beneficium extentare aut contemnere: Atqui hi omnes sunt actus superbiæ. Lohm. Biblioth. h. l. §. 1.

252. *Punitur a Deo.*

Angeli et cælo Pellunt: Edificatores turris Babel in Sermone confunduntur: